

TEKST STEVEN DIJKSTRA

Ieder kind zou zich in vrijheid moeten kunnen ontwikkelen tot wie hij is. Vrijescholen onderschrijven dit streven met het motto 'worden wie je bent'. Via veelzijdig onderwijs dagen zij je kind uit een mens te worden die in staat is zijn levensopdracht te herkennen en er verantwoordelijkheid voor te nemen. Dit gaat natuurlijk niet zonder vallen en weer opstaan. Als ouder ben je de meest directe begeleider van dit proces. Je kind draagt een eigen toekomstideaal in zich – ook wel de eigen droom genoemd – en wil dit ideaal concreet vormgeven. Om te kijken of het met je kind de goede kant opgaat, dus volgens zijn eigen plan, zijn onder andere zijn nachtelijke dromen van onschatbare waarde. Als een kompas wijzen ze de weg naar de toekomst en roepen je eventueel op tot een koerswijziging.

'Je kind draagt een eigen toekomst- ideaal in zich, ook wel de eigen droom genoemd – en wil dit ideaal concreet vormgeven'

Theatervoorstellingen van de ziel

Dromen ontstaan op de rand van ons bewustzijn. Als we dromen zijn we niet meer geheel verzonken in de onbewuste diepten van de slaap, maar wakker worden we ook nog niet. In onze dromen zijn we dus halfbewust aanwezig: we zijn er bij, maar ook niet helemaal. In veel dromen wordt iets zichtbaar van wat we overdag blijkbaar 'verslapen' hebben. We zijn het ons nog niet bewust, maar het wil blijkbaar wel bewust in ons worden. Dromen fungeren daarmee als spiegel voor onszelf. Zij maken ons innerlijke leven zichtbaar. Het droombewustzijn gebruikt hiervoor een rijke beeldentaal, waarbij de volgorde vaak niet logisch lijkt. Onze dromen zijn een soort theatervoorstellingen van de eigen ziel, waarvan de betekenis niet meteen helder is. Sommigen ervaren hun dromen daarom wel als een soort moeras waarin ze kunnen wegzinken. De ervaring leert echter dat ze kunnen worden omgevormd tot bronnen van inzicht en zelfkennis. De truc is dat je door de letterlijke beelden heen moet leren kijken, om de innerlijke dramatiek ervan te zien. Dromen blijken dan een waarheidsgetrouw beeld te geven van hoe we overdag zijn en handelen – en vermomde aanwijzingen te kunnen geven over wensen en angsten voor de toekomst.

Vrienden worden met je angsten

Zo zullen veel mensen zullen het volgende droomvoorbeeld uit hun jeugd in een of andere variant herkennen. 'Ik wandel van huis naar het schoolplein. Als ik daar aangekomen ben, blijf ik opeens geen kleren meer aan te hebben. Iedereen kijkt naar me. Ik voel me enorm onzeker en weet niet wat ik moet doen. Dan schrik ik wakker. In bed voel ik nog steeds